

Samassa veneessä !?!?

*Kalansaaliskin jaetaan vaikei ihan tasan,
saa soutajat perkuutähteitä kasan.*

Laulusta Konttorikantri, cover Samassa veneessä, sanat Markku Lonkila

Luukkaan evankeliumin mukaan työmies on palkkansa ansainnut. Niin on, mutta varsinkin johtajat ovat palkkansa ansainneet. He ovat Suomen taloudessa avainasemassa, joten heidän palkitsemisensa on ensiarvoisen tärkeää. *Helsingin Sanomat* on seurannut yli neljäkymmenen suuren pörssiyrityksen toimitusjohtajan palkitsemista vuodesta 2005 alkaen.

Lehden toimittajan **Tuomo Pietiläisen** kokoamien tietojen mukaan tämän joukon keskimääräiset palkat ja bonukset tekivät vuonna 2015 noin 1,1 miljoonaa euroa. Kun tähän lisätään optio- ja osakepalkkiot sekä lisäläkemaksut, luku nousee noin 1,8 miljoonaan euroon. Vuodessa oli tullut nousua noin 300 000 euroa. Sääli, että valtionyhtiöitä joudutaan yleensä johtamaan halvemmalla.

Yritystoimintaan kuuluu rohkeiden riskien ottaminen. Se voi johtaa johtajan erottamiseen. Mutta ei hätää. Suurille johtajille on luvassa potkujen varalta miljoonien eurojen korvaukset.

Kiitos hyvin palkittujen johtajien suuryhtiöillä on myös varaa maksaa omistajilleen mukavat osingot jopa silloin, kun ei mene ihan hyvin.

Kaikilla ei mene yhtä hyvin ja se näkyy tuloksissa. Esim. pääministeri **Juha Sipilä** on todellisessa palkkakuopassa yritysjohtajien verrattuna, vaikka hän on paljon vartijana. Hänen palkkansa on noin 11 000 euroa kuukaudessa. Lisäksi hän saa puolet kansanedustajan palkkiosta. Esim. valtion yhtiöiden toimitusjohtajatkin tienavat moninkertaisesti.

Sipilä on siirtynyt politiikkaan liike-elämästä, jossa hän tienasi melkoisen omaisuuden. Ansioiden roima väheneminen näkyy selvästi valtion taloudessa, joka on jatkuvasti tappiollista. Velkaantumisen taittumisen ei ole merkkejä. *Helsingin Sanomien* pilapiirtäjän **Henrik Karlssonin** piirroksessa 22.1.2017 kysytäänkin, miksei Sipilän hallitus yhtiöitä itseään.

Kokoaikaisessa työsuhteessa olevan suomalaisen peruspalkka luontoisuuineen

ja bonuksineen oli keskimäärin 41 725 euroa vuodessa. Nousua oli edellisvuodesta 450 euroa. Yhden johtajan palkalla saisi siis töihin keskimäärin 26 rivityöntekijää. Palkkahaitarin alapäässä jäädään tästä tasosta huimasti. Minkälaista tulosta näillä ansioilla voidaan odottaa? Eipä ole hurraamista. Silti vaaditaan nollalinjaa samaan aikaan kun isot johtajat kuittaavat yhä suuremman tilin.

Palkkajärjestelmän alinta kastia ovat ns. vapaaehtoistyöntekijät. Heitä on satoja tuhansia ja he puurtavat usein pitkäkin päivää ilman korvausta ja vieläpä kuluttaen tähän toimintaan omia varojaan esim. matkakustannusten ja omien työkalujen käytön muodossa. He syyllistyvät myös veronkiertoon, tosin lailliseen, kun ei makseta palkkaa, josta perittäisiin veroja. Koskahan tämä porsaanreikä tukitaan? Eihän tällaiseen toimintaan voi olla muuta perustetta kuin omien himojen ja viettien seuraaminen. Työn jälkeäkään ei kontrolloida siten kuin palkatussa työssä vaan ollaan tyytyväisiä, kun joku tekee töitä niska limassa ihan vain huvikseen.

Näitä miettiessäni tunnen piston syvällä rinnassani. Kuulun nimittäin näihin vapaaehtoistyöntekijöihin ja teen monenlaista vapaaehtoistyötä useita satoja tunteja vuodessa. Minulla on valtiolta tienatun eläkkeen turvin aikaa ja varaa tähän rietasteluun. Paitsi että pidän näistä hommista minulla on myös vankka usko siihen, että teen hyödyllistä työtä. Toivottavasti saan pitää tämän uskoni, joka on minulle hyvin tärkeä.

Tuo nimitys vapaaehtoistyö on mielenkiintoinen. Mikä olisi sen vastakohta? Tietenkin pakkotyö. Kun ajattelen asiaa tältä kantilta, niin valitsen mielelläni tässäkin asiassa vapauden. Ole sinä omatunto nyt hiljaa ja anna minun tehdä niin kuin haluan.

Iso-Masa eli **Martin Saarikangas** täytti 80 vuotta 24.1.2017. *Helsingin Sanomat* julkaisi samana päivänä **Petri Immosen** tekemän mielenkiintoisen haastattelun.

Saarikangas perusti syksyllä 1989 konkursiin menneen Wärtsilä Meriteollisuuden rau-

nioille uuden yhtiön, Masa-Yardsin, josta kehkeytyi maan menestyvin yritys ennen Nokian nousua. ”Johtaja kokoa ympärilleen tiimin, jossa ei ole yhtään ruskeakielistä yes-miestä. Henkilöstöön myös luodaan yrittämisen henki, jolla ei ole rajoja”, Saarikangas selvittää. Hän otti jokaiselle johtoryhmän tasolle mukaan työntekijöiden ja toimihenkilöiden edustajat täysivaltaisina. Yhtiön bonusjärjestelmä koski koko henkilöstöä.

Hyvä yhteishenki näkyi siinäkin, että Saarikangas jopa tuki avokätisesti pääluottamusmies **Kari Uotilan** vaalikampanjaa. Uotila valittiin vuonna 1995 vasemmistoliiton kansanedustajaksi. Saarikangas uskoi, että eduskuntaan olisi hyvä saada mies telakalta. Hänestä itsestään tuli sellainen, kun hän toimi vuosina 2003–2007 kokoomuksen kansanedustajana.

Saarikangas ei Sipilän tavoin tehnyt ongelmaa yritysmaailman suoraviivaisen päätöksenteon ja kompromisseja tarvitsevan politiikan eroista. Hän totesi, että politiikka on toinen laji ja siinä tehdään niin. Hän harkitsi myös pyrkimistä puoluejohtajaksi ja presidentiksi, mutta luopui sitten aikeistaan osin syöpään sairastuneen vaimonsa toiveesta.

Saarikangas ei haikaile menneitten perään vaan on omien sanojensa mukaan aina elänyt huomista eteenpäin.

Raimo Koivistoinen
raimo.koivistoinen@kolumbus.fi